

Barne-, likestillings-
og inkluderingsdepartementet

Vår ref: 2014/720
Vår dato: 03.02.2015

Deres ref: 13/3837
Deres dato: 07.11.2014

Postboks 8036 Dep
0030 OSLO

Høringsuttalelse om endringer i introduksjonsloven – for økt kvalitet i og bedre gjennomføring av introduksjonsprogrammet og opplæring i norsk og samfunnskunnskap

Vi viser til høringsbrev fra Barne-, likestillings- og inkluderingsdepartementet (BLD) datert 07.11.2014, der Vox blir bedt om å uttale seg om forslag til endringer i introduksjonsloven og tilhørende forskrifter.

Departementet foreslår:

- endringer i retten til permisjon fra introduksjonsprogrammet ved overgang til arbeid eller utdanning
- at kommunene skal ta initiativet til å sette i gang opplæring i norsk og samfunnskunnskap
- at man må dokumentere kunnskaper om samfunnet for å få fritak fra opplæring i 50 timer samfunnskunnskap

Vox støtter i hovedsak forslagene til departementet, men har enkelte innspill som vi redegjør for under.

Til pkt. 1. Rett til permisjon fra introduksjonsprogrammet ved overgang til arbeid eller utdanning

Vox støtter departementets forslag om å innføre rett til permisjon fra introduksjonsprogrammet i inntil ett år ved overgang til arbeid eller utdanning. Vox mener, i likhet med departementet, at innføringen av en slik rett vil redusere faren for en innlåsingseffekt i programmet, at det vil gi større fleksibilitet til deltakerne, og samtidig fungere som en sikkerhet for de deltakerne som ønsker å prøve seg i ordinært arbeid eller utdanning. Vox støtter også premisene departementet legger til grunn for at en deltaker skal få innvilget permisjon.

Postadresse

Postboks 236 Sentrum
0103 Oslo
Telefon 23 38 13 00

Besøksadresse

Karl Johans gate 7, Oslo
Rådhusgaten 2, Bergen

Internett: www.vox.no

E-post: postmottak@vox.no

Org.nr.: 974 788 985

Kontonr.: 8276 01 00389

Saksbehandler

Tone M. Skollingsberg Katralen
rådgiver

I høringsnotatet side 8 står følgende: «Kommunens behov for planlegging og forutsigbarhet må veies opp mot den enkeltes ønske om et fleksibelt og individuelt tilrettelagt kvalifiseringsløp.» Vox mener at dette kan føre til ulik praksis i kommunene, siden kommunene kan ha ulike behov for planlegging og forutsigbarhet. Vox mener at retten til permisjon ved overgang til arbeid eller utdanning må gjelde alle deltakere uavhengig av hvilken kommune vedkommende bor i. Hvis departementet ønsker at kommunene skal ha mulighet til å avslå søknader om permisjon på grunn av overgang til arbeid eller utdanning, må det gis tydelige retningslinjer for i hvilke tilfeller dette skal være mulig. Klare retningslinjer vil bidra til å sikre likebehandling.

I høringsnotatet side 10 går det fram at kommunen kan vurdere å stanse programmet midlertidig dersom deltakeren etter endt permisjon ikke møter til kvalifisering innen fire uker etter avtalt oppstart. For å klargjøre forventningene til deltakeren og samtidig gi kommunene bedre mulighet for planlegging og forutsigbarhet, foreslår Vox å redusere denne perioden til to uker.

Til pkt. 2. Kommunene skal ta initiativet til å sette i gang opplæring i norsk og samfunnskunnskap

Vox støtter departementets forslag om at kommunene skal ta initiativ til å sette i gang opplæring i norsk og samfunnskunnskap. I likhet med departementet, mener Vox at en slik endring vil sikre likebehandling av og styrke rettsikkerheten til alle i lovens personkrets med rett til opplæring i norsk og samfunnskunnskap. Vox tror også at dette kan stimulere til at flere kommer i gang med opplæringen på et tidligere tidspunkt.

Departementet skriver i sin begrunnelse for forslaget at «Deltakere med rett og plikt til opplæring fra 1. september 2013 også er pålagt å gå opp til en avsluttende prøve i norsk og samfunnskunnskap, og det er derfor sentralt at de har gjennomført tilstrekkelig opplæring for å bestå en avsluttende prøve.» Vox ønsker å understreke at det i dag ikke er en plikt til å bestå avsluttende prøve i samfunnskunnskap, eller å oppnå et bestemt nivå på norskprøven.

Til pkt. 3. Man må dokumentere kunnskaper om samfunnet for å få fritak fra opplæring i 50 timer samfunnskunnskap

Vox støtter departementets forslag om at man må dokumentere kunnskaper om samfunnet for å få fritak fra opplæring i 50 timer samfunnskunnskap. I likhet med departementet, mener Vox at det er viktig og ønskelig at nye innvandrere til Norge har grunnleggende kunnskaper om sine rettigheter og plikter i det samfunnet de er en del av.

Departementet ber om særskilt tilbakemelding på vurderingen av hva som bør gjelde som dokumentasjonsgrunnlag for tilstrekkelig kunnskaper om samfunnet. Vox støtter forslagene til hva som foreslås som tilstrekkelig dokumentasjon og har ingen ytterligere kommentarer.

Til pkt. 4. Økonomiske og administrative konsekvenser

Dersom forslaget om at man må dokumentere kunnskaper om samfunnet for å få fritak fra opplæring i 50 timer samfunnskunnskap innføres, vil bestått prøve i samfunnskunnskap gi fritak fra plikt til å gjennomføre opplæring. Dette kan føre til at det vil bli avlagt flere samfunnskunnskapsprøver, og kommunene kan som følge av dette få økte kostnader til gjennomføring av prøver.

Flere avlagte prøver vil øke behovet for nye oppgaver og prøveversjoner for å hindre at prøven blir kjent. Det er kostnadskrevende å utvikle og pilotere oppgaver og å oversette nye versjoner av prøven til mange språk.

Med vennlig hilsen

Gina Lund
direktør

Bjørg Ilebekk
avdelingsdirektør